

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie I./2023
Senát I

Nález:

spisová značka	I. ÚS 266/2022
populárny názov	Výzva na zaplatenie súdneho poplatku
sudca spravodajca	Rastislav Kaššák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	01.12.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Výzva na zaplatenie súdneho poplatku je do určitej miery privilégiom, pričom jej účelom nie je uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok, ale upozornenie na jej nesplnenie, keďže samotná poplatková povinnosť vyplýva priamo zo zákona o súdnych poplatkoch a je podmienkou na to, aby súd mohol pokračovať v konaní.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka vystupovala v konaní pred okresným súdom ako žalobkyňa v konaní o náhradu škody na zdraví a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Uznesením z 20. augusta 2021 vydaným vyšším súdnym úradníkom okresný súd konanie zastavil podľa § 10 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), pretože sťažovateľka napriek výzve súdu zo 7. júna 2021 v stanovenej lehote nezaplatila súdny poplatok v sume 561,50 eur, pričom o následkoch jeho nezaplatenia bola náležite poučená. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, v ktorej namietala nesprávny výpočet sumy vyrubeneho súdneho poplatku. Uviedla, že na výzvu súdu reagovala zaslaním námietok, v ktorých poukázala na skutočnosť, že výška súdneho poplatku je vyrubená v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch, v dôsledku čoho konanie nemalo byť zastavené. Sudca okresného súdu uznesením z 5. januára 2022 sťažnosť sťažovateľky zamietol ako nedôvodnú podľa § 250 ods. 1 Civilného sporového poriadku. V odôvodnení konštatoval, že strana sa môže proti výzve súdu na zaplatenie súdneho poplatku brániť až po jeho zaplatení, a to v následnej žiadosti o vrátenie preplatku z dôvodu prípadne nesprávne vyrubeneho súdneho poplatku podľa § 11 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch. Dodal, že sťažovateľke vznikla v zmysle § 5 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť už okamihom podania žaloby na súd, pričom výzva na zaplatenie súdneho poplatku predstavuje len úkon, ktorého účelom je upozorniť stranu na nesplnenie si poplatkovej povinnosti.
z odôvodnenia	Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou namieta porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného

súdu o zamietnutí jej sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, ktorým bolo zastavené konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku. Nosná námietka spočíva v tvrdení, že okresný súd napriek zákonu odporujúcej sume vyrubeného súdneho poplatku za podanú žalobu konanie zastavil, čím nerešpektoval § 10 ods. 2 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch a na relevantné námietky sťažovateľky obsiahnuté v jej sťažnosti týkajúce sa nesprávnej výšky súdneho poplatku žiadnym spôsobom nereagoval.

Rozhodovanie o tom, či sú splnené zákonom ustanovené podmienky, napríklad pre oslobodenie od súdnych poplatkov, o následkoch nepriznania oslobodenia od povinnosti zaplatiť súdny poplatok alebo o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, spadá výlučne do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov. Je preto vecou judikatúry všeobecných súdov, aby vymedzila kritériá, z ktorých bude pri aplikácii zákonných ustanovení týkajúcich sa súdnych poplatkov vychádzať (porov. I. ÚS 27/2014, III. ÚS 559/2011, III. ÚS 441/2014).

Aj rozhodovanie všeobecných súdov o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok však musí mať zákonný podklad a nemôže byť výsledkom arbitrárneho prístupu či zjavne nesprávneho posúdenia situácie predpisom podústavného práva, ktorým je v tomto prípade zákon o súdnych 5 poplatkoch. Zároveň musí odôvodnenie súdneho rozhodnutia jasne a zrozumiteľne poskytovať odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

Sudca okresného súdu (rovnako ako vyšší súdny úradník) skutočne rezignoval na uplatnenú námietku sťažovateľky týkajúcu sa nesprávneho výpočtu súdneho poplatku za podanie žaloby, v dôsledku nezaplatenia ktorého došlo k zastaveniu konania. Uvedené síce predstavuje pochybenie konajúceho súdu, tak ako to tvrdí sťažovateľka v ústavnej sťažnosti, avšak v preskúmvanej veci bolo podstatným východiskom, že poplatková povinnosť vznikla sťažovateľke v súlade s § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch už podaním žaloby. Keďže sťažovateľka súdny poplatok splatný podaním žaloby neuhradila, okresný súd ju v zmysle § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch vyzval na jeho zaplatenie v lehote 10 dní od doručenia predmetnej výzvy. V tomto smere ústavný súd zdôrazňuje, že inštitút následnej výzvy (použiteľnej v prípade nesplnenia zákonnej povinnosti poplatníka) umožňuje poplatníkovi zaplatiť súdny poplatok ešte v dodatočnej lehote, ktorú možno z jej povahy označiť za lehotu na nápravu. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku je teda do určitej miery privilégium, pričom jej účelom nie je uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok, ale upozornenie na jej nesplnenie, keďže samotná poplatková povinnosť vyplýva priamo zo zákona o súdnych poplatkoch a je podmienkou na to, aby súd mohol pokračovať v konaní (obdobne III. ÚS 196/2018, I. ÚS 379/2022, I. ÚS 152/2022, IV. ÚS 186/2022). Takejto výzvy sa sťažovateľke preukázateľne dostalo a po preskúmaní jej obsahu možno prisvedčiť tvrdeniam okresného súdu, že výzva vrátane platobného predpisu obsahovala všetky náležitosti vyžadované zákonnou právnou úpravou na to, aby sťažovateľka vedela a mohla súdny poplatok za podanú žalobu uhradiť (výška, lehota, spôsob úhrady, poučenia).

Rozhodnutie o zastavení konania tak predstavovalo logický a zákonný následok nezaplatenia súdneho poplatku za podanú žalobu. Tento zákonný následok spôsobený procesnou pasivitou sťažovateľky vyplýva z § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch a nepodlieha prípadnej diskreícii vo veci konajúceho všeobecného súdu.

Napriek tomu, že zaoberať sa námietkou nesprávnej aplikácie § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch majúcej vplyv na výpočet súdneho poplatku bolo v danom prípade jednoznačne úlohou sudcu okresného súdu pri rozhodovaní o uplatnenej sťažnosti sťažovateľky, ústavný súd sa považuje za potrebné k uvedenému vyjadriť, keďže aj deficit v oblasti chybného posúdenia poplatkovej povinnosti je spôsobilý zasiahnuť do ústavne zaručeného práva na prístup k súdu (pozri napr.

	III. ÚS 331/2022). Uvedené však nebol prípad sťažovateľky. Podľa § 6 ods. 3 prvej vety zákona o súdnych poplatkoch ak sa úkony a konania vykonávajú na základe podania podaného elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky orgánu podľa § 3, elektronickými prostriedkami prostredníctvom jednotného kontaktného miesta alebo poštového podniku vykonávajúcej činnosť osvedčujúcej osoby (ďalej len „osvedčujúca osoba“) a ak tento zákon pri jednotlivých položkách sadzobníka neustanovuje inak, sadzba poplatku je 50 % zo sadzby poplatku ustanovenej v sadzobníku, znížená najviac o 70 eur. Vyšší súdny úradník vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu celkom v sume 561,50 eur, ku ktorej dospel súčtom čiastkových súdnych poplatkov vyrubených podľa položky č. 1 písm. a) a položky 7b Sadzobníka súdnych poplatkov, pričom túto sumu následne podľa § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch znížil o 70 eur. Podľa názoru ústavného súdu nie je možné prijať interpretáciu sťažovateľky, v zmysle ktorej mal okresný súd najprv určiť sumu súdneho poplatku pri každom jednotlivom nároku samostatne, túto mal znížiť o 50 %, resp. o sumu 70 eur, a až následne tieto čiastkové súdne poplatky sčítať. Žaloba sťažovateľky podaná do elektronickej schránky okresného súdu totiž predstavuje jeden procesný úkon, na podklade ktorého sa začalo samotné sporové konanie. Okresným súdom realizované zníženie ustáleného súdneho poplatku o 70 eur tak zodpovedá správnej interpretácii § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, pri ktorej je s prihliadnutím na špecifickú okolnosť spojeného konania o piatich žalobných nárokoch potrebné pod pojmom „sadzba poplatku“ rozumieť súčet jednotlivých položiek, z ktorých vyrubený súdny poplatok pozostáva. V zmysle citovaného ustanovenia § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch predstavuje suma 70 eur maximálny rozsah zvýhodnenia poplatníka za použitú formu konkrétneho procesného úkonu (podania) vykonaného prostredníctvom elektronických prostriedkov do elektronickej schránky súdu. Nič teda nenasvedčuje tomu, že by okresný súd vyrubil súdny poplatok vo výške odporujúcej právnej úprave, čo by malo podľa sťažovateľky vyústiť do aplikácie § 10 ods. 2 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch. Na základe uvedeného ústavný súd uzatvára, že hoci sa okresný súd dopustil pochybenia spočívajúceho v absencii osobitnej reakcie na výhradu sťažovateľky o nesprávne určenej sume vyrubeného súdneho poplatku, jeho intenzita nenadobudla s ohľadom na uvedené ústavnoprávny význam. Zastavenie konania pre sťažovateľku nepredstavuje prekážku rozhodnutej veci, takže jej nič nebráni, aby žalobu podala opätovne. Nepriaznivé následky síce hrozia v súvislosti s možným premlčaním práva, avšak tu je možné odkázať na zásadu vigilanti bus iura scripta sunt (práva patria bdelým). Je teda na každom, aby sa svojich práv domáhal pokiaľ možno včas. Z týchto dôvodov ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovel.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	poplatok-súdny poplatok-nezaplatenie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prístup k súdu konanie-zastavenie

spisová značka	I. ÚS 382/2022

populárny názov	Súdna kontrola rozhodcovskej zmluvy
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	15.12.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Predmetná rozhodcovská zmluva síce dávala na výber žalovanej strane medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, avšak v konečnom dôsledku bol výber súdu na žalobcovi, pretože v prípade, že sa žalobca rozhodne podať žalobu na rozhodcovský súd, vyberie niektorý z uvedených rozhodcovských súdov a možnosť voľby dlžníka – spotrebiteľa je len iluzória a reálne mu tento výber neumožňuje.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka ako povinná v exekučnom konaní podala na okresnom súde návrh na zastavenie exekúcie a zároveň návrh na povolenie odkladu exekúcie. Dôvodila tým, že okresný súd je aj v exekučnom konaní povinný skúmať, či je rozhodcovský rozsudok (exekučný titul) zákonný, pričom jedným zo základných predpokladov zákonnosti rozhodcovského rozhodnutia je existencia platnej rozhodcovskej zmluvy, ktorá by zakladala právomoc rozhodcovského súdu. Okresný súd uznesením z 25. januára 2018 vydaným vyšším súdnym úradníkom zamietol návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie a nepovolil odklad exekúcie. Ku kľúčovej námietke sťažovateľky uviedol, že rozhodcovská zmluva nebola súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere, ale bola spísaná oddelene na samostatnej listine, pričom sťažovateľka vyslovila súhlas s tým, že akékoľvek spory medzi zmluvnými stranami budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní a že výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na žalobcovi. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka sťažnosť, ktorú okresný súd uznesením z 26. januára 2022 v znení opravného uznesenia z 18. februára 2022 (ďalej len "napadnuté uznesenie") zamietol.
z odôvodnenia	Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia práv sťažovateľky napadnutým uznesením okresného súdu rozhodujúcim o jej sťažnosti proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie a na povolenie jej odkladu. Kľúčová námietka sťažovateľky uplatnená v sťažnosti sa týka spochybnenia správnosti vyhodnotenia rozhodcovskej zmluvy (uzatvorenej spolu so spotrebiteľskou zmluvou) ako platnej. Okresný súd ako súd exekučný preskúmal námietku sťažovateľky o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, pričom svoj záver o jej neopodstatnenosti založil na tom, že rozhodcovská zmluva nebola súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere, ale spísaná oddelene na samostatnej listine, ako aj na tom, že nebola podmienkou jej uzavretia, a sťažovateľke bola zachovaná možnosť výberu medzi uzavretím a neuzavretím rozhodcovskej zmluvy. Podstata zachovania prístupu k súdu bola v prejednávacom prípade závislá na posúdení vyváženosti dohody o voľbe súdu (upravenej v rozhodcovskej zmluve). Pôvodná materiálna nerovnosť vzťahu dodávateľa (veriteľa) a spotrebiteľa vyžadovala pre naplnenie princípu efektívnej ochrany „slabšej strany“ potenciálnu korekciu spočívajúcu v ústupe autonómie vôle zmluvných strán, pretože striktné trvanie na požiadavke formálnej rovnosti subjektov vzťahu by nezodpovedalo vyváženiu hendikepu, s ktorým slabšia strana do vzťahu vstupovala (k tomu porovnaj Ústavný súd Českej republiky č. k. I. ÚS 3308/16 z 19. januára 2017, body 16 až 21, a východiská z prípadu Súdného dvora EÚ C-168/05 Mostaza Claro). Princíp „rovnosti zbrani“, t. j. princíp, že každá strana v procese musí mať

rovnakú možnosť hájiť svoje záujmy a že žiadna z nich nesmie mať podstatnú výhodu voči protistrane, je expressis verbis vymedzený v čl. 47 ods. 3 ústavy a implicitne tvorí aj súčasť obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 157/2011, IV. ÚS 608/2013). Imanentnou podstatou uvedeného princípu je starostlivosť o vyváženosť vzťahu. Podstatou eurokonformného výkladu spotrebiteľského práva je „zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ bol viazaný nekalou podmienkou“, čiže úsudok všeobecného súdu o tom, či a prečo treba danú podmienku považovať za neprijateľnú. Tým sa požadovaná vyváženosť vzťahu dosahuje.

Problematikou vyhodnocovania platnosti rozhodcovských zmlúv, resp. rozhodcovských doložiek všeobecnými súdmi sa už ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti zaoberal (IV. ÚS 371/2018, III. ÚS 272/2020, III. ÚS 60/2020, IV. ÚS 38/2020), pričom závery uvedené v týchto veciach sú aplikovateľné i na jej prípad.

Ak okresný súd považoval za relevantný fakt, že rozhodcovská zmluva „nebola súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere“ a ani podmienkou jej uzavretia, ústavný súd už k tomu uviedol, že takáto úvaha naráža na samotnú podstatu ochrany pred neférovými klauzulami v rámci formulárovej agendy (III. ÚS 60/2020). Je pravdou, že ak by si spotrebiteľ skutočne individuálne vyjednal zmluvnú podmienku, súdnej ex offo kontrole by tento fakt naozaj bránil (§ 53 ods. 1 in fine Občianskeho zákonníka; alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne vyjednané“). Napríklad, ak by spotrebiteľ výslovne žiadal dodávateľa, že by sa rád odklonil od formulárov používaných dodávateľom a rád by uzavrel zmluvu podľa vlastnej dikcie, vlastného textu v odklone od tlačív dodávateľa. To ale zjavne nie je predmetný prípad. Nič nenasvedčuje tomu, že by sťažovateľka musela oprávneného nahovárať na uzavretie rozhodcovskej zmluvy a že si text zmluvy vymienila. Tlačivo rozhodcovskej zmluvy pripravil dodávateľ. Zo žiadneho aktu teda nemožno vysledovať situáciu, že by sťažovateľka individuálne vyjedнала rozhodcovský kontrakt. Takou situáciou nie je ani fakt, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená samostatne na osobitnej listine (v dôsledku čoho by mala mať charakter individuálneho dojednania nespádajúceho pod súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách). Individuálnosť vyjednaní totiž nie je závislá od fyzického oddelenia časti dojednaní od iných, ale v preukázanej možnosti spotrebiteľa ovplyvniť znenie formulárovej zmluvy predkladanej mu dodávateľom. Keďže rozhodcovská zmluva bola navrhnutá vopred, a ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu, mal sa okresný súd zaoberať pochybnosťami z toho vyplývajúcimi, teda napríklad či sťažovateľka mala možnosť ovplyvniť výber rozhodcovského súdu, ktorý prejednal spotrebiteľský spor, alebo vybrať miesto rozhodcovského konania a súčasne či bol zoznam rozhodcovských súdov oprávneným určený vopred. Vznik spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy totiž vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa a jeho slobodnú voľbu o tom, že si vymieňuje spotrebiteľské rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Dlužník, ktorému je predložená typová zmluva v predtlačí, nemá vzhľadom na takúto podobu zmluvy v zásade reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah, o to viac možno mať pochybnosti, či si je vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej zmluvy nesie.

Argument okresného súdu spočívajúci v tom, že rozhodcovská zmluva dávala možnosť voľby, či sa prípadné spory budú riešiť pred rozhodcovským súdom, alebo cestou príslušného súdu, a teda podľa jeho názoru nespôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom, stráca na presvedčivosti. Predmetná rozhodcovská zmluva síce dáva na výber žalujúcej strane medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, avšak v konečnom dôsledku bol výber súdu na žalobcovi, pretože v prípade, že sa žalobca rozhodne podať žalobu na rozhodcovský súd, vyberie niektorý z uvedených rozhodcovských súdov a možnosť voľby dlžníka – spotrebiteľa je len iluzórna a reálne mu tento výber neumožňuje. Možnosť iniciovania sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom treba považovať za skôr teoretickú. Rozhodcovská zmluva nebola napriek jej formulácii skutočne alternatívna. Značnú nerovnováhu v právach a

	povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spôsobuje už to, ak spotrebiteľovi jeho zmluvný partner prakticky nanúti podrobenie sa právomoci rozhodcu v dôsledku výberu (medzi viacerými do úvahy prichádzajúcimi spôsobmi riešenia sporu) vykonaného takouto silnejšou stranou spotrebiteľského vzťahu. Ostražitosť okresného súdu pri hodnotení rozhodcovskej zmluvy bola teda na mieste o to viac, že neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy je skrývaná prostredníctvom zložitosti formulácie podmienky voľby súdu. Vzhľadom na to sa nejaví byť opodstatnené ani odkazovanie na jej individuálne vyjednanie, pretože je málo pravdepodobné, že spotrebiteľ pri bežnom čítaní (obe zmluvy mali byť podpísané v jeden moment) textu odhalí maskovanú podstatu rozhodcovskej zmluvy spočívajúcu v sofistikovanej uzurpácii práva voľby súdu [(a to je podstatou „nekalého“ správania); bližšie pozri III. ÚS 272/2020]. Napokon ani argumentácia okresného súdu, že sťažovateľka mala možnosť výberu medzi uzavretím a neuzavretím rozhodcovskej zmluvy, nie je ústavne udržateľná. Aj pri hlavnej úverovej zmluve sťažovateľka stála pred voľbou, či ju „uzavrieť alebo neuzavrieť“, no po jej uzavretí napokon niet pochybností o existencii dôvodov na vykonanie ex offio súdnej kontroly. Uvedená obrana súdu má spoločné znaky s euronekonformnou argumentáciou zužujúcou problém ex offio súdneho prieskumu na argument „nemala podpísať“. Iba podpísané zmluvné podmienky (pri písomnej forme) totiž môžu byť predmetom súdnej kontroly. Inými slovami, niet v zásade dôvod kontrolovať nepodpísané zmluvy [(pri obligatórnej písomnej forme); III. ÚS 60/2020]. Okresný súd pri preskúmaní rozhodcovskej zmluvy, čo sa týka dohody strán smerujúcej k voľbe súdu, podľa ústavného súdu rezignoval na princíp efektívnej ochrany spotrebiteľa, ktorý je, spočívajúc v princípe rovnosti zbraní, súčasťou základného práva na súdnu ochranu. Tým teda došlo zo strany okresného súdu k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Súčasne priznal sťažovateľke náhradu trov v konaní pred ústavným súdom.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	III. ÚS 272/2020, III. ÚS 60/2020 Súdny dvor EÚ: rozsudok vo veci C-168/05 z 25. októbra 2006 (Mostaza Claro)
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu spotrebiteľ, spotrebiteľské právo-neprijateľné podmienky exekúcia-exekučné konanie

spisová značka	I. ÚS 422/2022
populárny názov	Vyberanie a vrátenie súdneho poplatku
sudca spravodajca	Miloš Maňar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	24.11.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Intertemporálne ustanovenie § 18 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992

	Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov je potrebné vykladať tak, že pojem <i>vyberanie</i> súdnych poplatkov v sebe zahŕňa aj ich <i>vrátenie</i>.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka v právnom postavení žalobkyne sa návrhom na vydanie platobného domáhala zaplata sumy 77 714,23 eur s príslušenstvom voči žalovanému. Dňa 15. februára 2017 vzala svoju žalobu späť v plnom rozsahu, žiadala konanie zastaviť a keďže k späťvzatiu žaloby došlo ešte pred prvým pojednávaním, požiadala okresný súd o vrátenie súdneho poplatku za podanie žaloby kráteného v zmysle príslušných ustanovení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Okresný súd uznesením z 23. februára 2017 konanie zastavil, priznal žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu a vrátil sťažovateľke súdny poplatok za žalobu vo výške 4 615,87 eur. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný odvolanie z dôvodu, že uznesenie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže okresný súd nerozhodol o vrátení súdneho poplatku za podaný odpor proti platobnému rozkazu. Okresný súd o odvolaní žalovaného rozhodol uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom z 11. mája 2018 tak, že sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 4662,50 eur (v rozsahu náhrady zaplateného súdneho poplatku za odpor, pozn.) a náhradu trov právneho zastúpenia a žiadosť žalovaného o vrátenie súdneho poplatku za odpor zamietol. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť v celom rozsahu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, o ktorom rozhodol okresný súd uznesením zo 6. mája 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“), ktorým menil uznesenie okresného súdu z 11. mája 2018 v časti, v ktorej bolo rozhodnuté o náhrade trov konania tak, že sťažovateľka je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 4 662,50 eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 2 113,42 eur a vo zvyšku sťažnosť sťažovateľky zamietol.
z odôvodnenia	Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie, že v dôsledku nesprávneho, nelogického a prísne formalistického výkladu zákona o súdnych poplatkoch bola sťažovateľka v rozpore s relevantnými ustanoveniami zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 1. júla 2016 zaviazaná na náhradu plnej sumy súdneho poplatku za podaný odpor žalovaným, hoci predmetný poplatok mal byť okresným súdom vrátený žalovanému a sťažovateľku mal zaviazat len na náhradu tej časti súdneho poplatku, ktorá mala byť krátená v zmysle príslušných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch (v konkrétnom prípade ide o sumu vo výške 46,63 eur). Sťažovateľka tvrdí, že nerespektovanie prechodných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch (§ 18f) a prísne formalistický výklad predmetného zákona zo strany okresného súdu viedli k vydaniu takého rozhodnutia o náhrade trov konania, ktoré predstavuje extrémne vybočenie z pravidiel upravujúcich rozhodovanie o trovách konania. Zásadný význam pre posudzovanú vec má posúdenie otázky, či okresný súd bol alebo nebol povinný vrátiť žalovanému poplatok za podaný odpor o to viac, že od tohto sa odvíjal ďalší postup súdu v podobe uloženia povinnosti zaplatiť súdny poplatok v rámci náhrady trov konania, ktorého dôsledkom bol tvrdý negatívny zásah do majetkovej sféry sťažovateľky. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje na právnu úpravu vzťahujúcu sa na vec sťažovateľky, a to v dvoch časových obdobiach (I.) vyrubenie súdneho poplatku za odpor žalovaného v roku 2013 podľa v tom čase účinného zákona o súdnych poplatkoch (ďalej aj „predchádzajúca právna úprava“) a (II.) späťvzatie žaloby s následkom zastavenia konania v roku 2017, teda v období, keď sa súdny poplatok za odpor už nevyruboval s účinnosťou od 1. júla 2016 [po nadobudnutí účinnosti zákona č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „nová právna úprava“)]. V priebehu účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy boli v § 11 ods. 9 explicitne uvedené prípady, keď sa poplatok za odpor sa vráti (týkalo sa to aj zastavenia konania pred

začatím pojednávania vo veci samej). V zmysle novej právnej úpravy bol § 11 ods. 9 vypustený. 14. Nová právna úprava vrátenie súdneho poplatku za odpor zloženého podľa predchádzajúcej právnej úpravy explicitne neupravuje. Obsahuje však prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2016 v § 18f zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého „z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. júna 2016 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. júna 2016, i keď sa stanú splatnými po 1. júli 2016“.

Podstatnou otázkou je, ako sa pristúpi k výkladu pojmu vyberania poplatkov v zmysle predmetného intertemporálneho ustanovenia. Sťažovateľka poukazuje na extenzívny výklad pojmu vyberanie súdnych poplatkov, pod ktorý je potrebné subsumovať kompletne rozhodovanie vo veci súdnych poplatkov vrátane ich vrátenia. Okresný súd v napadnutom uznesení (ako aj v uznesení vydanom vyšším súdnym úradníkom) interpretoval citované ustanovenie doslovne, a to tak, že na vrátenie súdnych poplatkov za odpor po 1. júli 2016 v žiadnom prípade nemožno uplatňovať § 18f zákona o súdnych poplatkoch, keďže upravuje výlučne vyberanie súdnych poplatkov, a nie ich vrátenie.

Zo znenia citovaného § 18f zákona o súdnych poplatkoch je zjavné, že zákonodarca nepokryl určitú situáciu, a to vrátenie súdneho poplatku textom právnej normy. Zároveň je však ústavný súd toho názoru, že nebolo úmyslom zákonodarcu túto právnu situáciu vylúčiť. Vzhľadom na účel poplatku, ktorým je úhrada nákladov štátu za poskytnutie spravodlivosti, možno slovo vyberajú z citovaného § 18f zákona o súdnych poplatkoch vykladať tak, že zahŕňa nielen vyberanie, ale aj vrátenie súdneho poplatku. Okresný súd, zohľadňujúc len jazykové vyjadrenie prechodného ustanovenia, posúdil problematiku vrátenia súdneho poplatku za odpor prísne formalisticky bez toho, aby zohľadnil zmysel a účel zákona o súdnych poplatkoch. Rovnako opomenul vziať do úvahy spôsob, akým bol konkrétny súdny poplatok za odpor upravený v predchádzajúcej právnej úprave (vyrubovanie, zloženie, spotrebovanie, vracanie), ako i to, že nová právna úprava už tento súdny poplatok nepozná. V prípade, ak by bola predchádzajúca právna úprava naďalej účinná, súdny poplatok za odpor zložený žalovaným by mu bol vrátený ako nespotrebovaný a pokiaľ by sa konanie začalo podľa novej právnej úpravy, žalovanému by už súdny poplatok za odpor vyrubený nebol (III. ÚS 662/2017). Pokiaľ je peňažná platba za súdny poplatok chápaná ako istý ekvivalent činnosti orgánu štátu a k takej činnosti nedošlo ani vo vzťahu k sťažovateľke a ani vo vzťahu k žalovanému, nedošlo ani k úplnému spotrebovaniu zložených súdnych poplatkov a naplneniu ich účelu, preto mal byť súdny poplatok za odpor vrátený žalovanému, a nie zahrnutý pod trovy konania, ktoré má zaplatiť sťažovateľka, a to iba v dôsledku zmeny právnej úpravy, ktorá o vrátení súdneho poplatku za odpor mlčí.

Podľa názoru ústavného súdu formalisticky prístup okresný súd uplatnil aj pri otázke aktívnej procesnej legitímácie sťažovateľky na podanie sťažnosti proti výroku napadnutého rozhodnutia, 6 v ktorom sa rozhodovalo o práve žalovaného na vrátenie súdneho poplatku za odpor s odôvodnením, že predmetný výrok sa sťažovateľky nedotýka. Aktívnu legitímáciu podľa § 240 Civilného sporového poriadku má len ten, v koho neprospech bolo uznesenie vydané. Okresný súd nezohľadnil, že nevrátenie súdneho poplatku za odpor žalovanému je v neprospech sťažovateľky, uznesenie sa jej dotýka, pretože tento poplatok musí zaplatiť, a tak nepochybne zasahuje do jej majetkovej sféry. Ak by okresný súd vrátil súdny poplatok za odpor žalovanému s odkazom na § 18f zákona o súdnych poplatkoch, nebol by dôvod zaviazať sťažovateľku na jeho zaplatenie. Práve vo vzájomnej súvislosti medzi oboma výrokmi v uznesení vyššieho súdneho úradníka z 11. mája 2018 ústavný súd vidí oprávnenie sťažovateľky napadnúť výrok o nevrátení súdneho poplatku za odpor.

V posudzovanom prípade išlo o spor o výklad a aplikáciu práva, ktorý pre sťažovateľku predstavuje ústavnoprávny rozmer. Okresný súd, prihliadajúc len na priame a výslovné pokyny v zákonomnom texte (§18 f zákona o súdnych poplatkoch), nesplnil povinnosť zisťovať a formulovať, čo je konkrétnou právnou normou sledované. Interpretoval § 18f zákona o súdnych poplatkoch

	takým spôsobom, ktorý nezodpovedá zmyslu a účelu tohto zákona, a tým zasiahol do namietaných práv sťažovateľky, ktorej bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odpor žalovaného v nemalej výške. Na základe dosiaľ uvedeného možno konštatovať, že okresný súd otázku vrátenia súdneho poplatku za odpor posúdil prísne formalisticky a ústavne nesúladne zaviazal sťažovateľku na náhradu tohto súdneho poplatku, zahrňujúc ho do trov konania. S ohľadom na vyššie uvedené ústavný súd vyslovil porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 podľa ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu Ústavný súd namietané rozhodnutie zrušil, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a zároveň priznal sťažovateľke náhradu trov v konaní pred ústavným súdom.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	trovy konania výklad (interpretácia)-formalistický poplatok-súdny

spisová značka	I. ÚS 472/2022
populárny názov	Odôvodnenie rozhodnutia o výške náhrady trov
sudca spravodajca	Miloš Maďar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	10.01.2023
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 11 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 4 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 14 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Nedostatočné odôvodnenie okresného súdu týkajúceho sa aplikácie prednosti hospodárnosti konania pred nárokom obhajcu na odmenu v zmysle ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov zakladá porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka bola ustanovená za obhajkyňu obvineného v trestnom konaní, v priebehu ktorého došlo k spojeniu šiestich trestných vecí obvineného na spoločné konanie podľa § 18 ods. 1 Trestného poriadku. Po právoplatnosti rozsudku z 2. júna 2020, ktorým okresný súd schválil dohodu o uznaní viny a prijatí trestu, si sťažovateľka uplatnila nárok na odmenu a náhradu hotových výdavkov v celkovej výške 12 083,79 eur. Sťažovateľka vyčíslila základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby tak, že k nej s odkazom na

	§ 13 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) pripočítala zvýšenie päťkrát o jednu tretinu z jednej dvanástiny výpočtového základu. Okresný súd uznesením z 26. júla 2021 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) priznal sťažovateľke odmenu a náhradu hotových výdavkov za špecifikované úkony právnej služby vo výške 7 765,59 eur, pričom vychádzal z toho, že základná sadzba tarifnej odmeny bola v dôsledku spojenia viacerých trestných vecí odsúdeného na spoločné konanie zvýšená o jednu tretinu. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, ktorá bola uznesením sudcu okresného súdu z 21. decembra 2021 zamietnutá ako nedôvodná.
z odôvodnenia	K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru: Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva presvedčenie, ku ktorému dospel okresný súd gramatickým výkladom ustanovenia § 13 ods. 3 vyhlášky, že zákonodarca jasne a priamo uvádza, kedy prichádza do úvahy možnosť navýšenia odmeny za poskytovanie právnych služieb, a zároveň zreteľne poznamenal, že danú odmenu pri spojení viacerých vecí možno zvýšiť o jednu tretinu, ktorá nie je vynásobená počtom spojených vecí. Opačný postup by bol podľa názoru okresného súdu v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, pričom ho nemožno vyvodiť ani z nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 536/2018 zo 17. januára 2019. 18. Druhým argumentom objavujúcim sa v odôvodnení napadnutého uznesenia je skutočnosť, že pojem tarifná hodnota veci (obsiahnutá v spornom ustanovení § 13 ods. 3 vyhlášky, pozn.) je civilnoprávnym pojmom a používa sa v občianskoprávných a obchodnoprávných vzťahoch. V trestnom konaní podľa názoru okresného súdu nemožno odvodzovať základnú sadzbu tarifnej 6 odmeny z tarifnej hodnoty veci, keďže predmetom trestného zákona nie je vec ako taká, ale trestne zodpovedný páchatel', a teda hodnota veci je daná závažnosťou trestného činu. Zároveň zdôrazňuje, že treba rozlišovať odmenu za právne služby v civilnom konaní a trestnom konaní, a to z dôvodu, že sú upravené osobitnými zákonmi, ako aj z dôvodu rozlišovania spôsobov priznania odmeny advokátovi samotnou vyhláškou. 19. Okresný súd teda v podstate na jednej strane pripúšťa, že v zmysle nálezu č. k. II. ÚS 536/2018 v trestných konaniach, v ktorých boli spojené viaceré trestné veci toho istého páchatel'a na spoločné konanie, nie je vylúčený postup podľa § 13 ods. 3 vyhlášky, no z (z bližšie nevysvetleného) dôvodu jednak hospodárnosti konania, ako aj potreby rozlišovať odmenu za právne služby v civilnom a v trestnom konaní sa v trestnom konaní odmena vo výške jednej tretiny nenásobí počtom spojených vecí (na rozdiel od civilného a správneho konania, kde k tomuto násobeniu dochádza), čo má vyplývať z gramatického výkladu ustanovenia § 13 ods. 3 vyhlášky, kde to zákonodarca zreteľne poznamenal. Svoju úvahu o hospodárnosti konania okresný súd však ďalej nerozvídal a v podobe, v akej je vyjadrená v odôvodnení napadnutého uznesenia, ju nemožno považovať za dostačujúcu. V tejto súvislosti sa naopak javí ako logický argument, že zásada hospodárnosti konania vyplýva zo samotnej skutočnosti, že v prípade spojenia dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny zvyšuje o tretinu odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach. Čiže v nižšej miere, než keby bola každá vec prejednávaná samostatne. Okresný súd dostatočne nevysvetlil ani prednosť hospodárnosti konania pred nárokom obhajcu na odmenu v zmysle ustanovení vyhlášky a z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplýva ani spôsob, akým sa vysporiadal s účelom ustanovenia § 13 ods. 3 vyhlášky, ako aj podstatou náhrady trov právneho zastúpenia. Podľa ústavného súdu by bolo možné považovať odôvodnenie okresného súdu za dostatočné, ak by z neho bolo pre sťažovateľku zrejmé, prečo práve v trestných veciach sa má odmena zvyšovať o jednu tretinu za všetky spojené veci, a nie o jednu tretinu za každú spojenú vec samostatne, ako je výslovne uvedené v ustanovení § 13 ods. 3 vyhlášky („ktorá by

	advokátovi patrila v ostatných spojených veciach“). Ústavný súd v bode 16 odôvodnenia uznesenia č. k. IV. ÚS 214/2022 z 26. apríla 2022 (na ktoré poukazoval konajúci sudca vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti) konštatoval, že sťažovateľom odkazovaná judikatúra vo všeobecnosti (bez rozlišovania, či ide o spojenie trestných vecí alebo iných vecí) z hľadiska jednoduchého práva skôr nasvedčuje správnosti právneho názoru, že základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou sa zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach v zmysle v každej zo spojených vecí v trestnom konaní. Pri posudzovaní sporného odôvodnenia však prihliadal na skutkové okolnosti prípadu, keď sťažovateľ od začiatku prevzal obhajobu obvineného stíhaného pre jeden skutok, jedno súvislé konanie (hoci sa skladalo z útoku na človeka a následne útoku na vec) kvalifikované ako dva odlišné trestné činy, čo vyplýva z bodu 17 odkazovaného uznesenia. V prejednávanej veci sťažovateľky, naopak, nesporne došlo k spojeniu šiestich pôvodne samostatne vedených trestných konaní páchatel'a. Uvedené zistenia zakladajúce zjavnú neodôvodnenosť napadnutého uznesenia okresného súdu preto viedli ústavný súd k záveru, že ním bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľke náhradu trov v konaní pred ústavným súdom. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 14 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu: Vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv sťažovateľky sa ústavný súd riadil princípom minimalizácie svojich zásahov do právomoci všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preskúmané, ktorý vyplýva z jeho subsidiárneho postavenia pri ochrane základných práv a slobôd. Vychádzal pritom z toho, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu a jeho zrušenie sa otvára priestor na to, aby sa okresný súd v ďalšom konaní sám vysporiadal s ochranou uvedených práv hmotného charakteru (porov. II. ÚS 867/2014). Zároveň dospel k záveru, že konštatované procesné pochybenie všeobecného súdu per se nepredstavuje zásah do základných práv sťažovateľky hmotného charakteru, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že ústavný súd mal výhrady voči nedostatočnému odôvodneniu napadnutého uznesenia (porov. I. ÚS 183/2021). Ústavný súd preto tejto časti sťažnosti sťažovateľky nevyhovel.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	IV. ÚS 214/2022, II. ÚS 536/2018
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	zastúpenie, zastupovanie-ustanovenie právneho zástupcu trestné konanie advokát, advokácia-odmena advokáta

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.